Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2026Z24290

Vragen van de leden **Bamenga** (D66), **Dobbe** (SP), **Kröger** (PRO), **Maes** (VVD) en **Van Ark** (CDA) aan de Ministers van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Financiën over *de financiering van de oorlog in Soedan via de handel in Arabische gom* (ingezonden 6 november 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met de berichtgeving van Zembla waaruit blijkt dat de Europese handel in Arabische gom direct of indirect bijdraagt aan de financiering van de oorlog in Soedan?

Vraag 2
Hoe beoordeelt u de bevinding dat zowel de Rapid Support Forces (RSF) als de Sudanese Armed Forces (SAF) financieel profiteren van de handel in Arabische gom door middel van plundering, afpersing, heffingen bij checkpoints, betalingen bij controleposten en controle over handelsroutes?

Vraag 3
Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat grondstoffen in producten die dagelijks in Nederlandse supermarkten en winkels liggen kunnen bijdragen aan de financiering van de oorlog in Soedan?

Vraag 4
Bent u bereid te laten onderzoeken in hoeverre Nederlandse en Europese ondernemingen via hun inkoop van Arabische gom, waaronder betalingen aan tussenhandelaren en bij controleposten, direct of indirect bijdragen aan de financiering van de RSF of SAF, en in het bijzonder aan personen en entiteiten die onder Europese sancties vallen?

Vraag 5
Bent u bereid zich, naar analogie van het Europees importverbod op Soedanees goud, in te zetten voor een boycot dan wel importverbod op Arabische gom uit Soedan zolang niet kan worden gegarandeerd dat de opbrengsten hiervan niet terechtkomen bij strijdende partijen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6
Bent u bereid daarbij te onderzoeken hoe een dergelijke maatregel zo gericht mogelijk kan worden vormgegeven, zodat de inkomsten van Soedanese boeren die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van de productie van Arabische gom zoveel mogelijk worden ontzien?

Vraag 7
Wat vindt u ervan dat volgens het onderzoek Arabische gom via onder andere Tsjaad en Zuid-Soedan wordt uitgevoerd met vervalste of opnieuw afgegeven herkomstdocumenten, waardoor deze gom vervolgens als conflictvrije gom op de Europese markt terecht kan komen?

Vraag 8
Deelt u de mening dat Europese bedrijven die Arabische gom inkopen een eigen verantwoordelijkheid hebben om daadwerkelijk vast te stellen waar hun gom vandaan komt en dat zij niet uitsluitend mogen vertrouwen op herkomstdocumenten wanneer er concrete aanwijzingen bestaan dat deze op grote schaal worden vervalst?

Vraag 9
Welke verplichtingen rusten momenteel op Nederlandse importeurs om te voorkomen dat geïmporteerde Arabische gom direct of indirect financieel ten goede komt aan personen en entiteiten die onder Europese sancties vallen? Acht u het voldoende dat bedrijven verklaren geen zaken te doen met strijdende partijen zonder onafhankelijk verifieerbaar inzicht te geven in de herkomst van hun grondstoffen en de betalingen binnen hun handelsketens?

Vraag 10
Hoe wordt hier momenteel in Nederland op gecontroleerd en waarom lopen er, zoals Zembla meldt, bij Team Precursoren, Oorsprong, Strategische goederen en Sanctiewetgeving (POSS) van de Douane momenteel geen onderzoeken naar de import van Arabische gom, terwijl het onderzoek concrete aanwijzingen bevat voor plunderingen, smokkel, herkomstfraude en betalingen aan gewapende partijen? Bent u bereid deze signalen te laten beoordelen door de bevoegde handhavingsinstanties en de Kamer te informeren of zij aanleiding geven tot nader onderzoek?

Vraag 11
Bent u bereid de Nederlandse handhaving op de import van Arabische gom aan te scherpen en zich tevens in Europees verband in te zetten voor verscherpte controles op de daadwerkelijke oorsprong van Arabische gom, in het bijzonder bij import die op papier afkomstig is uit Tsjaad of Zuid-Soedan?

Vraag 12
Bent u bereid met de Europese Commissie te onderzoeken welke aanvullende maatregelen kunnen worden opgelegd aan bedrijven die onvoldoende kunnen aantonen dat de door hen geïmporteerde Arabische gom niet afkomstig is uit conflictgebieden of financieel ten goede komt aan strijdende partijen?

Vraag 13
Welke mogelijkheden heeft u onder de huidige wet- en regelgeving om nu al van Nederlandse bedrijven te verlangen dat zij controleren of Arabische gom uit Soedan niet bijdraagt aan mensenrechtenschendingen of de financiering van strijdende partijen, en bent u bereid de handhaving daarvan aan te scherpen?

Vraag 14
Hoe beoordeelt u de sterke stijging van de export van Arabische gom vanuit buurlanden van Soedan, waaronder Zuid-Soedan en Tsjaad, in het licht van de aanwijzingen dat Soedanese gom via deze landen wordt geëxporteerd en van nieuwe herkomstdocumenten wordt voorzien?

Vraag 15
Bent u bereid Tsjaad en Zuid-Soedan aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om smokkel van Soedanese Arabische gom en fraude met herkomstdocumenten tegen te gaan?

Vraag 16
Hoe gaat u vorkomen dat een mogelijk importverbod of verscherpte controles op Arabische gom uit Soedan slechts leiden tot een verplaatsing van de smokkelroutes via andere landen, zoals Nigeria en Kameroen? Bent u bereid zich in Europees verband in te zetten voor een aanpak die de volledige internationale handelsketen omvat?

Vraag 17
Bent u bereid zich in EU-verband in te zetten voor gerichte sancties tegen personen, bedrijven en andere entiteiten Tsjaad en Zuid-Soedan die aantoonbaar betrokken zijn bij het faciliteren van deze illegale handel, bij het plunderen, smokkel of witwassen van Soedanese Arabische gom en daarmee de oorlogseconomie van de RSF of SAF financieren?

Vraag 18
Bent u bekend met de berichten dat voormalig RSF-commandant Ali Rizqallah, beter bekend als «Al-Savanna», in mei 2026 de RSF heeft verlaten en zich vervolgens bij de SAF heeft aangesloten, en met de berichtgeving van Sudan Tribune dat hij binnen de RSF onder meer een belangrijke rol speelde in Oost-Darfur, operaties leidde in West-Kordofan en betrokken was bij de rekrutering van buitenlandse strijders uit onder meer Tsjaad en Niger?

Vraag 19
Welke informatie heeft u over de mogelijke betrokkenheid van Al-Savanna bij oorlogsmisdrijven, misdrijven tegen de menselijkheid of andere ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht tijdens zijn periode als commandant binnen de RSF?

Vraag 20
Deelt u de mening dat het overstappen van de RSF naar de SAF geen vrijwaring kan betekenen voor mogelijke verantwoordelijkheid voor eerder gepleegde internationale misdrijven?

Vraag 21
Bent u bereid zich ervoor in te zetten dat mogelijke internationale misdrijven waarvoor Al-Savanna verantwoordelijk kan worden gehouden onafhankelijk worden onderzocht en, wanneer daarvoor voldoende bewijs bestaat, te bevorderen dat hij internationaal wordt vervolgd en een internationaal arrestatiebevel wordt uitgevaardigd?

Vraag 22
Deelt u de mening dat Nederland en Europa niet aan de ene kant kunnen proberen de oorlogseconomie van Soedan droog te leggen, terwijl aan de andere kant Arabische gom waarvan de herkomst niet betrouwbaar kan worden vastgesteld ongehinderd de Europese markt blijft binnenkomen, en welke concrete maatregelen gaat u daarom nemen?